

Теорія та методика навчання

УДК 371.3:[373.3+378.147]:811.161.2(477+510)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19636672>

Ритміко-пісенні засоби навчання державної мови в Україні та КНР: засади методичного трансферу

Лущик Юлія Миколаївна

Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов,
Сумський національний аграрний університет, вул. Герасима Кондратьєва, 160,
Суми, 40000, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-4306-1949>

Прийнято: 11.03.2026 | Опубліковано: 30.03.2026

Анотація. Метою статті є обґрунтування методичного трансферу ритміко-пісенних технологій із системи початкової освіти у практику викладання української мови китайським студентам у закладах вищої освіти (ЗВО). Дослідження спрямоване на подолання лінгвістичних труднощів та зниження афективного фільтра у іноземних здобувачів шляхом використання ритміко-пісенних засобів, які забезпечують наступність освітнього процесу в умовах інтернаціоналізації вищої освіти. **Методологія** базується на поєднанні теоретичних і емпіричних підходів: системному аналізі наукових джерел, порівняльно-педагогічному зіставленні українського та китайського досвіду, узагальненні й екстраполяції результатів, а також педагогічному спостереженні та рефлексивному аналізі викладання української мови китайським студентам. **Результати.** Встановлено, що в обох освітніх системах ритміко-пісенні засоби інтегровані в навчання державної мови молодших школярів на засадах комунікативно-діяльнісного підходу й реалізують фонологічну, мнемонічну, інтегративну та ідентифікаційну функції.

*Відмінності зумовлені типологією мов і ступенем регламентованості діяльності педагога. Обґрунтовано методичні засади адаптації ритміко-пісенних технологій у ЗВО: подолання лінгвістичних бар'єрів між типологічно відмінними мовами через використання ритму як когнітивного каркасу для засвоєння флексивних структур і акцентології; зниження афективного фільтра шляхом залучення колективних форм діяльності; стимулювання міжкультурної інтеграції через автентичний ритміко-пісенний матеріал. Сформульовано принципи адаптації ритміко-пісенних засобів до роботи з китайськомовними студентами у ЗВО: фонетичної доцільності та поступовості, комунікативної вмотивованості, культурної наступності та поетапного переходу від реценції до продукції. **Висновки.** Доведено, що трансфер ритміко-пісенних технологій у вищу освіту є методично доцільним і науково вмотивованим. Наукова новизна полягає у компаративному аналізі українського й китайського досвіду та системному обґрунтуванні його адаптації з урахуванням лінгвотипологічних відмінностей. Практичне значення визначається можливістю впровадження запропонованих підходів у викладання української мови іноземним студентам.*

Ключові слова: афективний фільтр, вища освіта, інтернаціоналізація, китайські студенти, комунікативна компетентність, лінгвістичні бар'єри, молодші школярі, початкова освіта.

Rhythmic and song-based techniques in teaching the state language in Ukraine and China: foundations of methodological transfer

Lushchyk Yuliia

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Foreign Languages

Department, Sumy National Agrarian University, Herasym Kondratiev St., 160,

Sumy, 40000, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-4306-1949>

Abstract: *The aim* of the article is to substantiate the methodological transfer of rhythmic and song-based technologies from primary education into the practice of teaching Ukrainian to Chinese students in higher education institutions. The study addresses the problem of overcoming linguistic difficulties and lowering the affective filter in foreign learners through rhythmic and song-based techniques that ensure continuity in the educational process within the context of higher education internationalization. **The methodology** combines theoretical and empirical approaches, including systematic analysis of scholarly sources, comparative pedagogical examination of Ukrainian and Chinese practices, generalization and extrapolation of findings, as well as pedagogical observation and reflective analysis of teaching Ukrainian to Chinese students. **The results** show that in both educational systems, rhythmic and song-based techniques are integrated into state language instruction for primary school learners within a communicative, activity-based approach, fulfilling phonological, mnemonic, integrative, and identity-forming functions. Differences are determined by linguistic typology and the degree of teaching practices regulation. The study substantiates methodological principles for adapting these technologies in higher education: overcoming linguistic barriers between typologically different languages through rhythm as a cognitive framework for mastering inflectional structures and stress patterns; lowering the affective filter through collaborative activities; and fostering intercultural integration via authentic rhythmic and song-based materials. Key principles of adaptation are defined: phonetic appropriateness and gradual progression, communicative orientation, cultural continuity, and a staged transition from reception to production. **The conclusions** confirm that the transfer of rhythmic and song-based technologies into higher education is methodologically justified and theoretically grounded. The scientific novelty lies in the comparative analysis of the Ukrainian and Chinese experiences and in the systematic substantiation of their adaptation with regard to linguistic typology.

The practical significance is determined by the applicability of the proposed approaches in teaching Ukrainian to foreign students.

Keywords: *affective filter, higher education, internationalization, Chinese students, communicative competence, linguistic barriers, primary school learners, primary education.*

Постановка проблеми. На тлі зростання глобалізаційних процесів та розбудови міжнародних зв'язків у всіх сферах характерними ознаками сучасної освіти є розширення партнерства між закладами різних країн, інтенсифікація академічної мобільності й активізація міжкультурної взаємодії, у тому числі між Україною й Китайською Народною Республікою (КНР). Попри різні суспільно-політичні й історико-культурні умови розвитку, активне двостороннє співробітництво між державами в галузі освіти формує міжкультурний простір, у межах якого питання ефективного формування комунікативної компетентності, здатної забезпечити успішну взаємодію фахівців у кроскультурному середовищі, є надзвичайно актуальним. Для значного контингенту громадян КНР у вітчизняних ЗВО опанування державної мови країни навчання є критичним фактором здобуття якісної освіти.

Вивчення української мови китайськомовними студентами в межах мовної пари «українська (флексивна мова індоевропейської сім'ї) – путунхуа (тональна мова сино-тибетської сім'ї)» ускладнюється комплексом чинників. Зокрема йдеться про лінгвістичні труднощі, зумовлені суттєвими типологічними розбіжностями на фонетико-фонологічному, лексичному, морфологічному та синтаксичному рівнях, які поєднуються з психолого-педагогічними викликами процесу іншомовного навчання.

Одним із перспективних інструментів подолання зазначених труднощів та забезпечення методичної наступності є використання ритміко-пісенних технологій. Вони демонструють високу результативність на етапі навчання

молодших школярів в обох країнах, забезпечуючи природне засвоєння мовних структур та створюючи позитивний емоційний фон. З огляду на це, обґрунтованим вбачається методичний трансфер зазначених технологій у вищу освіту. Адаптація використання ритміко-пісенних засобів до навчання студентів ЗВО (зокрема іноземної аудиторії) дозволить не лише оптимізувати засвоєння мовного матеріалу, а й значно послабити психологічні бар'єри у процесі міжкультурної взаємодії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковий дискурс дослідження охоплює міждисциплінарну площину, що поєднує компаративну педагогіку, лінгводидактику та соціолінгвістику, фокусуючи увагу на механізмах формування комунікативної компетентності та використанні ритміко-пісенного ресурсу в умовах інтернаціоналізованого освітнього простору. На основі опрацьованої літератури виділено ключові вектори, що визначають теоретико-методологічні засади даного дослідження:

Один із напрямів пов'язаний із процесами інтернаціоналізації вищої освіти та розвитком українсько-китайського освітнього співробітництва. Зокрема, підкреслюється, що розбудова двосторонніх відносин між Україною та КНР потребує не лише адміністративної, а й дидактичної синхронізації освітніх систем [9], методичної адаптації до потреб іноземних здобувачів [6], та впровадження інноваційних моделей, що трансформують теоретичні знання у навички продуктивного професійного спілкування [11].

Інший вектор зосереджено на ролі державної мови в системі неперервної освіти. Дослідження обґрунтовують її значення як чинника соціальної інтеграції [5]; засвідчують взаємозв'язок мовної підготовки з когнітивним і соціальним розвитком учнів [19]; акцентують її роль як інструмент професійної легітимізації у вищій школі [7].

Вагомий напрям становлять дослідження дидактичного потенціалу ритміко-пісенних засобів. Зокрема, у межах теорії С. Крашена доведено роль

афективного чинника та зниження «афективного фільтра» у навчанні мов [20]; аргументовано, що такий матеріал поєднує когнітивні й емоційні аспекти засвоєння мови та сприяє формуванню позитивного емоційного фону [24]; верифковано ефективність цього інструментарію у роботі з дорослими здобувачами [14; 26]. Це засвідчує універсальність таких технологій та їх емоційно-когнітивний потенціал у навчанні іноземних студентів у ЗВО.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри ґрунтовний аналіз окремих аспектів, поза увагою дослідників залишається низка питань.

По-перше, наявні дослідження здебільшого аналізують ритміко-пісенні засоби в межах навчання однієї мови (державної чи іноземної) у початковій школі, й недостатньо розглядають їх застосування в порівняльному українсько-китайському контексті. По-друге, незважаючи на вивчення впливу ритміко-пісенних засобів на комунікативну компетентність дорослих, питання методичного перенесення цих технологій із початкової ланки у систему вищої освіти (зокрема для іноземних студентів) залишається маловивченим. Крім того, потребує аналізу потенціал таких засобів як інструмента зниження афективного фільтра та оптимізації міжкультурної взаємодії у ЗВО.

Окреслені прогалини визначають **мету статті**: на основі порівняльного аналізу використання ритміко-пісенних засобів у навчанні державної мови в початковій школі України та КНР обґрунтувати доцільність їх методичного трансферу в практику навчання української мови китайських студентів у ЗВО України.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**: 1) виявити спільне та відмінне у використанні ритміко-пісенних засобів у процесі навчання державної мови молодших школярів в Україні та КНР з урахуванням типологічних особливостей обох мов і національних освітніх традицій; 2) обґрунтувати методичні засади адаптації ритміко-пісенних технологій до

навчання української мови китайськими студентами у вищій школі як інструменту подолання лінгвістичних та афективних бар'єрів у процесі міжкультурної комунікації.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети застосовано комплекс методів. *Системний аналіз і синтез* наукових джерел із компаративної педагогіки, лінгводидактики та соціолінгвістики забезпечили формування теоретико-методологічної бази; *порівняльно-педагогічний метод* – зіставлення підходів до використання ритміко-пісенного компонента в навчанні державних мов молодших школярів в Україні та КНР, виявлення спільних закономірностей і національно зумовлених відмінностей; *метод узагальнення та екстраполяції* – обґрунтування доцільності методичного трансферу виявлених підходів у контекст навчання дорослих іноземних здобувачів. *Емпіричну основу* склали *педагогічне спостереження та рефлексивний аналіз* власного досвіду викладання УМІ китайськомовній аудиторії, що дозволило виявити типові лінгвістичні й афективні труднощі та верифікувати ефективність ритміко-пісенних засобів для їх подолання в реальному навчальному контексті ЗВО.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Аналіз освітніх парадигм України й КНР на основі контент-аналізу нормативних документів та систематизація національних освітніх традицій дозволили виявити спільні й відмінні риси щодо використання ритміко-пісенних засобів у процесі навчання державної мови в початковій школі обох країн. Україна та КНР демонструють єдиний вектор розвитку мовної освіти, орієнтований на компетентнісний підхід.

В Україні концептуальною основою опанування державної мови є Державний стандарт початкової освіти (2018), який визначає її як холістичну здатність виражати думки, аргументувати та цінувати естетичні якості слова [3]. Уже на початковому етапі формується комунікативна компетентність, а методика уникає механічної комунікації та орієнтується на інтерактивні форми

(театр, ігри, рух, музику, ритмічні вправи) для опанування норм української мови [8].

У КНР Стандарт навчальних планів і програм обов'язкової освіти також пріоритезує державну мову як основу національної ідентичності [13]. Водночас значна роль відводиться ритмізованому поетичному матеріалу: учні 1-6 класів опановують 75 творів, де близько 30% становить класична поезія [12]. Відтак ритмічна рецитація – фонетично точне, інтонаційно й ритмічно організоване відтворення тексту вголос, що одночасно закріплює тонову систему мови, розвиває пам'ять і збагачує лексичний запас – функціонує в китайській початковій школі як повноцінний методичний інструмент формування комунікативної компетентності.

Незалежно від типологічних відмінностей між мовами, ритміко-пісенні засоби виконують в обох системах спільний набір дидактичних функцій, що підтверджується як загальнотеоретичними дослідженнями, так і конкретним досвідом обох країн. Фонологічна і мнемонічна функції обґрунтовані на нейрокогнітивному рівні: ритм і мелодія впливають на фонологічну свідомість, граматику та семантичне оброблення [24].

Комунікативно-інтегративна функція реалізується через моделювання природної комунікативної ситуації, яка поєднує слухання, вимову, лексику та інтонацію в єдиному діяльнісному акті [19; 25]. Ідентифікаційна функція в обох системах реалізується через добір мовного матеріалу, який допомагає молодшим школярам інтегруватися в національний культурний простір [4; 21].

Попри універсальність дидактичних функцій, практична реалізація ритміко-пісенних стратегій у кожній країні набуває специфічних рис, зумовлених лінгвістичною типологією та національними освітніми традиціями.

Китайська мова є тональною та ізолюючою. Навчання державній мові (путунхуа) відбувається поетапно: від опанування тонів та їх варіативності до вимови й застосування на матеріалі художніх текстів [13]. У науково-методичній

літературі зазначається, що музичні параметри – висота тону, ритм і тембр – корелюють з фонетичними характеристиками китайської мови [25]. Традиційним дидактичним інструментом є ритмічна рецитація класичних текстів (зокрема *Sanzi Jing*), де трискладовий ритм забезпечує довготривале утримання в пам'яті як мовного матеріалу, так і етико-ціннісних норм [22].

На відміну від китайської, українська мова флективна, акцентно-ритмічна, характеризується багатоскладовою структурою, рухомим наголосом і розвиненою системою відмінювання, що обумовлює специфіку застосування ритміко-пісенних засобів. Значна увага зосереджується на розвитку вокально-артикуляційного апарату та фонематичної обізнаності через чистомовки, лічилки й народні пісні, які одночасно сприяють збагаченню лексики та когнітивному розвитку. [2; 4].

Порівняльний аналіз також виявляє відмінності в освітній політиці. У КНР зміст навчання державної мови визначається ідеологічно-політичною стратегією, і добір музичного та літературного матеріалу суворо підпорядковується патріотичному вихованню та формуванню громадянської ідентичності [13; 21]. Натомість в Україні, в умовах педагогічної автономії ритміко-пісенні засоби використовуються як гнучкий інструмент формування комунікативної компетентності, коли вчитель може самостійно добирати ритмічний, поетичний і пісенний репертуар при вивченні державної мови, адаптуючи його до актуальних навчальних потреб та індивідуальних запитів учнів [3; 8].

Узагальнюючи результати компаративного аналізу, зазначимо, що незважаючи на наявні типологічні, організаційні й нормативні відмінності, обидві освітні системи розглядають ритміко-пісенні засоби як важливий компонент формування комунікативної компетентності під час вивчення курсу державної мови молодшими школярами. Вони виконують спільні функції, що підтверджує їх лінгводидактичну універсальність, забезпечуючи поєднання

мовного навчання з культурною інтеграцією. Виявлений потенціал ритміко-пісенних засобів у початковій ланці створює методологічні засади для їх впровадження на інших рівнях освіти й адаптації до навчання української мови китайськими студентами у ЗВО.

Методична екстраполяція ритміко-пісенних технологій із початкової ланки у вищу освіту визначається логікою неперервності й наступності навчання та практичною потребою в інструментах, здатних одночасно впливати на когнітивний і афективний виміри засвоєння мови. Йдеться про адаптацію апробованої дидактичної практики до потреб дорослої аудиторії як засобу інтеграції в якісно відмінну лінгвістичну систему. З урахуванням досвіду викладання УМІ студентам із КНР й ґрунтовного аналізу сучасної науково-методичної літератури, адаптація цього інструментарію може реалізовуватися за трьома напрямками: урахування лінгвотипологічних відмінностей між мовами, зниження афективного фільтра та стимулювання міжкультурної інтеграції.

Подолання лінгвістичних бар'єрів є важливим завданням під час вивчення іноземної мови. Сучасні дослідження вказують, що найбільші труднощі в українській мові пов'язані з граматиною, лексикою, вимовою й наголосом [10]. Ритміко-пісенні засоби здатні адресно впливати на кожен із зазначених проблемних аспектів. Наведемо декілька прикладів.

Значні труднощі зосереджені в опануванні артикуляційної бази, оскільки інтерференція рідної мови створює стійкі помилки у вимові звуків, що не мають аналогів в ній аналогів або мають мінімальну відмінність, зокрема повністю відсутні в путунхуа ([p], [p'], [b], [t], [d], [d']), а також африкати [дж] та [дз] [23]. Застосування ритміко-пісенних засобів (римівок, чантів, навчальних віршів та чистомовок) дозволяє трансформувати «постановку» цих звуків із механічного тренування на усвідомлене формування мовленнєвої звички.

Акцентно-ритмічна система української мови з рухомим наголосом і смислорозрізнявальною функцією є суттєвим викликом для китайських

здобувачів. У цьому контексті ефективними є фонетичні ритмічні ігри, спрямовані на ідентифікацію акцентно-ритмічного малюнка слова. Зокрема, вправа «Один-два» (розподіл лексики за кількістю складів під ритмічний супровід) допомагає студентам швидше опанувати багатоскладову структуру української мови, що корелює з вищим рівнем фонетичної компетенції [23]. Крім того, ритміко-пісенні засоби дозволяють подолати труднощі в опануванні просодики української мови через механізм імітації інтонаційних контурів. Мелодійні опори з музичними інтервалами й ритмом допомагають студентам краще відчувати «мелодію фрази», виступають метрономом для коректного наголошування та витримки пауз. Циклічність ритмічних патернів у піснях забезпечує багаторазове мимовільне відтворення фонетичних моделей у змістовному контексті, що є значно ефективнішим за ізольовані механічні вправи та сприяє наближенню вимови іноземних студентів до аутентичного звучання носіїв мови.

Інша низка лінгвістичних труднощів пов'язана з розвиненою системою відмінювання іменників, прикметників та дієвідмінювання в українській мові. У китайській мові ізолюючого типу, де граматичні значення передаються порядком слів та службовими частками, необхідність постійної зміни закінчень сприймається як надмірне когнітивне навантаження [10]. За таких умов ритміко-пісенні засоби виконують функцію когнітивної опори, сприяючи успішному подоланню типологічного бар'єру між мовами й засвоєнню флексивних моделей через цілісні мовленнєві структури. Пісенний контекст допомагає інтеріоризації граматичних структур на підсвідомому рівні: через багаторазове повторення приспівів вони стають інтуїтивно зрозумілими, актуалізуючи уявлення про нормативність мовлення. Таким чином, пісенний матеріал слугує для одночасного розвитку фонологічного чуття та здатності розпізнавати граматичні маркери в мовленнєвому потоці.

Описані прийоми застосування ритміко-пісенних засобів для мінімізації лінгвістичних труднощів дозволяють студентам швидше переходити від стадії сприйняття до стадії продуктивного мовлення.

Поряд із лінгвістичним аспектом критично важливим для китайських здобувачів є подолання афективних бар'єрів, що виникають у процесі адаптації до нового лінгвокультурного середовища. Через аккультураційний стрес студенти часто відчують себе «рибою без води», оскільки мовна тривожність блокує засвоєння мовного матеріалу через механізм «афективного фільтра» [16]. Це корелює із теорією С. Крашена про те, що високий рівень тривожності суттєво перешкоджає вхідним мовним даним (*linguistic input*) досягати центрів мозку, відповідальних за їх автоматизацію [20]. Для китайських здобувачів цей фільтр часто виявляється надмірно високим через культурну установку на недопустимість «втрати обличчя» (*mianzi*), страх видатися некомпетентним перед аудиторією, що призводить до «мовленнєвого заціпеніння» та уникнення активної комунікації [1]. У цьому контексті застосування ритміко-пісенних технологій дозволяє оптимізувати психоемоційну атмосферу, трансформуючи ситуацію стресу на позитивний мовленнєвий досвід через три взаємопов'язані механізми.

Один із них – соціально-комунікативний – передбачає децентралізацію індивідуальної відповідальності. У цьому випадку групова рецитація чантів, чистомовок, віршів і виконання пісень дозволяють «розчинити» індивідуальний психологічний тиск, оскільки страх помилки нейтралізується колективним мовленнєвим актом [17].

Іншим механізмом є емоційно-естетична стимуляція, яка дозволяє студентам сприймати навчання як задоволення, а не як виснажливе завдання, що автоматично знижує афективний фільтр і сприяє емоційному резонансу, необхідному для прийняття лінгвістичних викликів [15]. Практично корисними для цього є впровадження спеціальних ритміко-вокальних вправ, які дозволяють

розрядити психологічну напругу безпосередньо в момент артикуляційного тренування, створюючи ситуацію успіху без страху негативної оцінки, що є критично важливим для подолання «фонетичного шоку» [23; 26]. Використання пісенного контенту – як фольклору, так і сучасного українського репертуару – забезпечує «м'яке входження» у живу мовну культуру, стимулюючи процеси інтеріоризації соціокультурного досвіду та нівелюючи дистанцію між «своєю» та «чужою» лінгвокультурами [18].

Педагогічний механізм акцентує увагу на ролі й діяльності викладача, який, організовуючи ритміко-пісенну діяльність, одночасно забезпечує ефективну навчальну взаємодію і підтримує авторитетну позицію, очікувану в рамках китайської освітньої культури, а також виконує роль емоційного координатора: задаючи темп, ритм і зразок, знижуючи тривожність у студентів. Це сприяє розвитку соціально-емоційних навичок здобувачів та їхньому загальному благополуччю [1].

Таким чином, ритміко-пісенні технології впливають на афективний вимір навчання, дозволяючи подолати афективні перешкоди та активізувати залучення китайських студентів до усного мовлення, що зазвичай обмежене культурно обумовленими поведінковими стратегіями.

Узагальнення порівняльного аналізу та практичного досвіду викладання дозволяє сформулювати ряд методичних принципів, що забезпечують ефективність трансферу ритміко-пісенних засобів у роботу з китайськомовною аудиторією у ЗВО.

Відповідно до *принципу фонетичної доцільності та поступовості* добір навчального матеріалу має враховувати лінгвістичні труднощі для носіїв китайської мови, спричинені, зокрема, наявністю рухомого наголосу, відмінкових закінчень і консонантних кластерів, відсутніх у путунхуа. Це положення органічно поєднується з *принципом комунікативної вмотивованості*: ритміко-пісенний матеріал доцільно застосовувати не ізольовано як фонетичний чи

граматичний ресурс, а як засіб моделювання реальних ситуацій мовленнєвої взаємодії, що забезпечує зв'язок навчання з повсякденним життям. Важливим елементом у цій системі виступає *принцип культурної наступності*, що передбачає інтеграцію зразків української ритміко-пісенної традиції з уже знайомими китайським студентам ритмічними формами (зокрема технікою рецитації, яку китайські молодші школярі опановують ще в початковій ланці). Таке поєднання знижує психологічний поріг входження в нову мовно-культурну систему. Нарешті, цілісність методики забезпечується *принципом поступального переходу від реценції до продукції*: від прослуховування і ритмічного повторення – через чантинг і хорове промовляння – до самостійного відтворення та імпровізації у комунікативних ситуаціях.

Висновки. Порівняльний аналіз засвідчив, що обидві освітні системи органічно інтегрують ритміко-пісенні засоби в курс державної мови початкової школи, реалізуючи через них спільний набір функцій – фонологічну, мнемонічну, комунікативно-інтегративну та ідентифікаційну – в межах діяльнісного комунікативно спрямованого підходу. Відмінності ж зумовлені типологією мов і ступенем регламентованості діяльності педагога.

Обґрунтування методичних засад трансферу ритміко-пісенних технологій до навчання української (державної) мови китайськомовних студентів у ЗВО охоплює три вектори. По-перше, подолання лінгвістичного дисонансу: ритм виконує функцію когнітивного каркасу, що структурує складну флексивну систему та акцентологію української мови, недоступні носіям ізолюючої тональної мови; ритмічне повторення в змістовних контекстах автоматизує засвоєння відмінкових конструкцій і фонетичних моделей ефективніше, ніж ізольовані вправи. По-друге, зниження афективного фільтра: колективні форми ритміко-пісенної діяльності нейтралізують страх помилки й «утрати обличчя», характерний для китайської аудиторії, переводячи навчання з тривожного в безпечний емоційний формат. По-третє, стимулювання міжкультурної

інтеграції: автентичний ритміко-пісенний матеріал – як фольклорний, так і сучасний – перетворює вивчення мови на процес поступового входження в культурний простір України.

Наукова новизна роботи полягає в системному компаративному аналізі ритміко-пісенних засобів у навчанні державних мов в початковій школі України та КНР і теоретичному обґрунтуванні засад їхнього трансферу у вищу освіту для китайськомовної аудиторії. Практичне значення визначається можливістю безпосереднього застосування сформульованих принципів адаптації у викладацькій практиці та розробці навчально-методичного забезпечення курсів української мови як іноземної. Перспективи подальших досліджень пов'язані з емпіричною верифікацією запропонованих засад через педагогічний експеримент та розробкою конкретного дидактичного інструментарію для різних етапів навчання української мови іноземних студентів, у тому числі й з КНР.

Список використаних джерел

1. Архипенко Л. М. Про деякі труднощі у навчанні української мови в іноземній аудиторії. Інноваційні технології і методика викладання гуманітарних дисциплін: теорія і практика технічних закладів вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. (Харків, 18 квіт. 2024 р.). Харків : ХНАДУ, 2024. С. 69-72. URL: <https://dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/4547d281-feb3-4e02-9902-4d2f6bfaa047/content> (дата звернення: 02.03.2026).
2. Вашуленко М. С., Вашуленко О. В. Уроки навчання грамоти за Букварем : метод. посіб. Київ : Освіта, 2019. 256 с. URL: https://yakistosviti.com.ua/userfiles/file/Vashylenko/Uroki_navch_gram_1kl.pdf.
3. Державний стандарт початкової освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 21 лют. 2018 р. № 87. URL:

<https://auc.org.ua/sites/default/files/sectors/u->

[137/derzhavnyy_standart_pochatkovoyi_osvity.pdf](https://auc.org.ua/sites/default/files/sectors/u-137/derzhavnyy_standart_pochatkovoyi_osvity.pdf) (дата звернення: 10.03.2026).

4. Корицька Г. Р., Омельченко Л. В. Мовно-літературна галузь. Нова українська школа у базовій середній освіті: впевнені кроки Запорізької області : наук.-метод. посіб. / відп. ред. Т. Є. Гура. Запоріжжя : ЗОІППО, 2022. С. 92-107. URL: <https://znayshov.com/FR/16182/714-92-107.pdf>.
5. Круль Л., Недільський С. Особливості організації мовно-літературної освіти молодших школярів в умовах НУШ. Освітній простір України. 2019. Вип. 17. С. 338-346. DOI: <https://doi.org/10.15330/esu.17.338-346>.
6. Лущик Ю. М. Іншомовна підготовка в умовах міжнародної співпраці: українсько-китайський досвід. Педагогічна академія: наукові записки. 2024. Вип. 13. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14554696>.
7. Ситнік Т. І. Роль «Української мови (за професійним спрямуванням)» у формуванні професійного мовлення майбутніх медичних фахівців. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2023. Вип. 94. С. 101-107. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.94.20>.
8. Типова освітня програма початкової освіти для 1–2 класів / за ред. Р. Б. Шияна : затв. наказом МОН України від 12 серп. 2022 р. № 743. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Shyyan.pdf> (дата звернення: 12.03.2026).
9. Adamyk V., Hong Ch. Corporate culture in Ukrainian and Chinese institutions of higher education in the context of bilateral relations. Вісник економіки. 2024. Вип. 1. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2024.01.180>.
10. Bi S., Zhang T., E W. Investigation and research on basic learning difficulties and problems of Ukrainian majors. Modern Linguistics. 2024. Vol. 12, No. 1. P. 454-464. DOI: <https://doi.org/10.12677/ml.2024.121065>.

11. Caijing Z., Gryzun L. Foreign language competence development as an integral part of students' professional training in Chinese colleges. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. 2023. Вип. 60. С. 153-163. DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-1548.2023.60.11>.
12. Chen C., Jamiat N. A quantitative study on the effects of an interactive multimodal application to promote students' learning motivation and comprehension in studying Tang poetry. Frontiers in Psychology. 2023. Vol. 14. Art. 1189864. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1189864>.
13. Curriculum Standards for Compulsory Education. Ministry of Education of the People's Republic of China, 20 Apr. 2022. URL: http://www.moe.gov.cn/srcsite/A26/s8001/202204/t20220420_619921.html (дата звернення: 20.03.2026).
14. Fan H. Conquering Chinese through sound, rhythm & rhyme. Chinestory. 2025. URL: <https://www.chinestory.com/conquer-chinese-insight-4/> (дата звернення: 18.03.2026).
15. Hontarenko I. S., Osmachko S. A. Harmonizing language learning: exploring the role of music and songs in cultivating motivation and interest among young school students in China and Ukraine. Інноваційна педагогіка. 2024. Вип. 69, т. 1. С. 129-130. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/33923/1/Стаття%202.pdf>.
16. Jiang X., Xiao Z. "Struggling like fish out of water": a qualitative case study of Chinese international students' acculturative stress. Frontiers in Education. 2024. Vol. 9. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2024.1398937>.
17. Kim H.-J., Chong H. J., Lee M. Music listening in foreign language learning: perceptions, attitudes, and its impact on language anxiety. Frontiers in Education. 2024. Vol. 9. DOI: <https://doi.org/10.3389/feduc.2024.1372786>.

18. Korolova T. M., Popova O. V. Intercultural activities in teaching foreign languages: modern Ukrainian dimension. Arab World English Journal. 2021. Vol. 12, No. 3. P. 432-449.. DOI: <https://doi.org/10.24093/awej/vol12no3.30>.
19. Kostikova I., Liu G. State language competence development for young learners at primary schools in China. Теорія та методика навчання та виховання. 2024. Вип. 57. С. 98-107. DOI: <https://doi.org/10.34142/23128046.2024.57.08>.
20. Krashen S. D. Principles and practice in second language acquisition. Oxford : Pergamon Press, 1982. 202 p. URL: https://www.sdkrashen.com/content/books/principles_and_practice.pdf (дата звернення: 10.03.2026).
21. Lee D. B., Wang Q. Portrayal of the national identity in Chinese language textbooks. Journal of Curriculum Studies. 2023. Vol. 55, No. 2. P. 187-202. DOI: <https://doi.org/10.1080/00220272.2023.2181672>.
22. Liu D., He P., Yan H. An empirical study of schema-associated mnemonic method for classical Chinese poetry. Scientific Reports. 2023. Vol. 13. Art. 20720. DOI: <https://doi.org/10.1038/s41598-023-47826-x>.
23. Morhunova N. S. et al. The effectiveness of the use of nationally oriented methodology in the study of the Ukrainian language by Chinese students (phonetic aspect). Theory and Practice in Language Studies. 2023. Vol. 13, No. 10. P. 2439-2448. DOI: <https://doi.org/10.17507/tpls.1310.02>.
24. Pino M. C., Giancola M., D'Amico S. The association between music and language in children: a state-of-the-art review. Children (Basel). 2023. Vol. 10, No. 5. Art. 801. DOI: <https://doi.org/10.3390/children10050801>.
25. Qianqian B. The application of Chinese songs in teaching Chinese language sense as a foreign language. World Journal of Educational Research. 2023. Vol. 10. P. 61-67. DOI: <https://doi.org/10.22158/wjer.v10n4p61>.

26. Urbaite G. Learning languages through music and songs: cognitive, pedagogical, and affective dimensions. Porta Universorum. 2025. Vol. 1. P. 45-53. DOI: <https://doi.org/10.69760/portuni.0104004>.